

Čís. 1579.

Zákon o podmíněném odsouzení ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.

Zkušební dobu nelze stanovití nad nejvyšší hranici §u 3 zákona.

(Rozh. ze dne 31. března 1924, Zm I 123/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona takto právem:

Rozsudkem krajského soudu v Mostě ze dne 9. března 1922 porušen byl zákon v ustanovení §u 3 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.; rozsudek ten, pokud vyslovuje čtyřletou dobu zkušební, se zrušuje a krajskému soudu v Mostě se ukládá, by dobu zkušební podle zákona znovu ustanovil.

Důvody:

Rozsudkem krajského soudu v Mostě z 9. března 1922 byl Josef J. vinným uznán zločinem podle §§ů 93, 128 tr. zák. a přestupkem podle §u 516 tr. zák. a odsouzen podle §u 128 tr. zák. s použitím §§ů 34, 35, 54, 55 tr. zák. k těžkému žaláři v trvání čtyř měsíců, zostřenému čtyřmi posty. Tento trest prohlášen ve smyslu §u 1 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. za podmíněný a lhůta zkušební stanovena na dobu čtyř let. Ježto vedle §u 3 cit. zák. doba zkušební, jde-li o trest peněžitý neb o trest na svobodě do šesti měsíců, činí rok až tři léta, bylo ve smyslu §u 33 a 292 tr. ř. uznati, jak shora uvedeno.

Čís. 1580.

Zákon o útisku ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n.

Přestupek §u 1 zákona liší se od zločinu podle §u 98 b) tr. zák. menší intenzitou použitých prostředků. »Pohrožení« klade na roveň pouhému zlému nakládání a způsobení újmy.

V tom, že bylo za účelem vynucení plnění vyhrožováno udáním nepřijemných věcí, jichž vyjití na veřejnost musel se ohrožený i jinak obávatí, nelze spatřovati zločin vydírání, nýbrž pouze přestupek útisku.

(Rozh. ze dne 31. března 1924, Kr II 369/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného Josefa K-a do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 24. března 1923, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle §u 98 písm. b) tr. zák., zrušil napadený rozsudek, dle §u 290 tr. ř. též ohledně spoluobžalovaných Jana K-a a Theodora W-a a uznal obžalované vinnými přestupkem útisku podle §u 1 odstavec první zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Pro posouzení skutku po stránce hmotněprávní dlužno vzíti v úvahu, jak zmateční stížnost správně na to poukazuje, že Alois S. s Annou K-ou v kritické době souložil. Dle toho nastala zákonná důměnka §u 163 obč. zák. a splněn byl předpoklad, by po porodu dítěte uplatňovány byly proti němu nároky podle §u 166 a násl. obč. zák. Závadná činnost obžalovaných čelila dle zjištění ke konání, k němuž Alois S. za daného předpokladu, zejména v tu dobu a bez intervence soudu povinen nebyl, totiž k vyplacení 3000 Kč. Neprávem tvrdí tedy stížnost, že žádáno bylo Janem K-em jako otcem Anny K-ové přímo i prostřednictvím spoluobžalovaných V-a a K-a jen něco, nač měla Anna K-ová zákonné právo, a že se dostává výrok odsuzující do rozporu s předpisy občanského zákona. Nicméně nemůže zůstatí uvedená okolnost bez účinku na posouzení nátlaku, jenž za uvedeným účelem na Aloise S-a byl konán. Nátlak ten záležel podle zjištění soudu v hrozbě soudem, při kterémž Anna K-ová bude proti S-ovi přísahati (Jan K.) radnici nebo sdělením milé S-ově a že K-ová to může svéstí na S-a (Theodor V.) že otcovství bude svedeno na S-a (Josef K. po předchozí domluvě se spoluobžalovaným). Nelze ovšem pochybovati o správnosti zjištění rozsudku, že i tyto vyhrůžky byly vzhledem k nepříjemným pro Aloise S-a účinkům zejména po stránce majetkové způsobilými, vzbuditi v Aloisu S-ovi důvodné obavy, že jeho poměr k Anně K-ové dostane se na vědomí osob, jimž je zatajiti měl zájem, a že svého času proti němu uplatňovány budou nároky paternitní. Než obou těch následků musil se Alois S., jak právem na to stížnost Josefa K-a poukazuje, obávat, jakmile se o otěhotnění Anny K-ové dověděl, i tehda, když mu jimi se strany obžalovaných nebylo zvláště hrozeno, poněvadž by i se soudním vymáháním nároků z paternity nezbytně byly spojeny. Za těchto okolností nelze v poukazu obžalovaných na tyto následky shledati tak intenzivní nátlak na vůli Aloise S-a, jaký předpokládá § 98 tr. zák., mluvě o vyhrůžce, již klade na roveň přímému násilí a kvalifikuje na zločin veřejného násilí. Sluší spíše spatřovati v tomto způsobu nátlaku na Aloise S-a, by se ohledně nároku z paternity s otcem Anny K-ové vyrovnal, jednání, odpovídající skutkové podstatě přestupku útisku podle §u 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n., jenž liší se od zločinu podle §u 98 b) tr. zák. právě menší intenzitou použitých prostředků a, mluvě o »pohrožení«, klade je na roveň pouhému zlému nakládání a způsobení újmy. Byť i podle toho byla zmateční stížnost, pokud brojí proti odsouzení stěžovatelovu pro zločin oprávněnou, nemůže to míti za následek úplné sprostění stěžovatelovo, jehož se zmateční stížnost domáhá, nýbrž jen jeho odsouzení pro přestupek útisku. A jelikož tytéž úvahy svědčí též ve prospěch obou spoluobžalovaných, jichž stížnost zavržena byla již v první stolici, použití jest v jich prospěch předpisu §u 290 tr. ř.

Čís. 1581.

Otec nezletilého může opovědětí a provéstí zmateční stížnost, i když se onen opravných prostředků vzdal (§ 282 tr. ř.).